

Ja ho veus, ab un cas tant vulgar, tant lògich, tant natural com lo que t'he presentat per parany, ja't sublevas, ja'm dius que no soch honrada.

Segurament que tu, l'moralista sublim, t'hauràs interposat mes d'un cop en lo camí de la vida, desviant sas petjadas á alguna verge fentla apartar del camí de la virtut.

Que hipòcritas sou tots los homes, tots, per que tots sou iguals, tois sou enmotllats en lo mateix motllo encarque més ó menys envernissats de fora ab un vernís que s'en diu ilustració.

Y vosaltres sou los que voleu redimir á la dona!.... Pobres de nosaltres si tinguessim d'esperar de vosaltres la redempció; sou vosaltres los que necesiteu esser redimits y vos redimirém nosaltres, las donas, per que som més altruistas que vosaltres, ens inspirém en fins més enlayrats per lley de la propia Naturalesa y t'ho proba que nosaltres, las donas, no vos demaném may compte dels actes comesos en vostre juvenesa, no exigim la vostra virginitat; sabém estimar més que vosaltres, sabém perdonar ab esperit ample y per xó t'perdono jo á tu puig crech no dubtarás de que soch tant verge de cos com d'ànima y't perdono ab lo sol desitj de poguete educar, de poguete redi-

mir, posante en disposició pera treballar com á obrer manual en la gran obra de la creació de la humanitat nova.

Teva;

Carlota.

Pere Cavallé.

INSOMNI

(D'ALFRET DE MUSSET)

Quan sembra'l bon pagés petjant la terra
sols veu sos bous, sa arada y el seu grà.

—La Natura compleix el seu misteri—
Sobre'l carro ajegut marxa al casal.

Quan cap al tart, entrant, li diu sa esposa:
«Tindrém un fill» l'espera ell ab gran pler.
Quant veu que va á morir el seu bon pare
el vetlla prop del llit, y en tot l'atent.

Que sabém més? La sabiesa humana
en sos dominis grans, ¿que mes hi sab?
Sobre l'ample univers res mes hi troba
després de cinch mil anys d'haver buscat!

J. Aladern.

Crónica Artística

Seguint la série de notables exposicions que's venen efectuant en el Saló Parés, toca'ns avuy parlar de las obras dels artistes belgas Mr. y Mad. Degouve aplegadas en el referit Saló.

No es gayre corrent el que artistes extranjers, y artistes de valua ens fassin la distinció de venir á cercar á casa nostra temas pera llurs obras, y á donárnos-n las primicias després; per aixó solzament, encar que no tinguessin els mérits de que en aqueixas obras han fet gala, mereixerían tota nostra consideració.

La galanteria ens obliga á parlar en primer terme dels dibuixos colorits de Mad. Degouve (Massin). Perteneixen aqueixos dibuixos á un genre nou per nosaltres, son tots ells paissatjes de Mallorca, y tenen per la minuciositat de sos detalls y per lo apagat de sos colors, un cert ayre de fins brodats ó de vells tapissos flamenchs, que'ls fa sumament simpátichs y'ls dona un caràcter altament decoratiu.

Mr. Degouve se'ns presenta com un artista de cos enter encar que no podém estar conformes am sa manera massa subjectiva de veurer la naturalesa, puig aqueixa may presenta en els arbres, ni en las socas, ni en els núvols las formas qu'ell hi vol veurer.

May será fer art, en nostre concepte, el convertir els arbres y las socas, en animals més ó menys fantástichs; aixó será tan sols una visió fantasiada de naturalesa pero no será una reproducció de la mateixa, que creyém qu'es lo que deu esser un bon paissatje, puig la missió del paissatjista es el reproduhir la naturalesa, embe lllintla, poetisantla si's vol, però may estraferla, y estraferla es el donar formas que sols han existit en el magí del artista, á cosas que tenen la seva propia, que podén semblarse més ó menys á altres objectes, pero may fins al extrém en que ho porta en alguna de sas obras Mr. Degouve.

Pero prescindint d'aqueixas exageracions, trobém en la actual exposició algunas obras ben notables; son també calas y reons de *sa illa*, que talment sembla qu'estigui de moda entre'ls artistes. Hi ha entre'ls quadros del pintor belga totas las variants de la llum, á la que sembla donar gran importancia, estudis á plé sol, cap-vespres, aubadas, un estudi de nit, que sens dupte es de lo millor de la exposició, y dugas ó tres vistas de las famosas covas, am sos jochs de capritxosas estalactitas; en general las obras de M. Degouve tenen bastanta semblansa, am las que no fa gayre temps exposá, sobre'ls mateixos assumptos, en Mir.

Encar que las comparacions siguin sempre odiosas, al visitar l'exposició que'ns ocupa, es inevitable el ferlas, puig que difícilment se troban obras que millor puguin compararse tant pel fons com per la forma, y ho confessém amb orgull: de la comparació n'ha sortit triomfant el notable pintor catalá, puig qu'en Mr. Degouve se troba á faltar quelcom d'aquella forsa que fa que s'imposin al primer moment las obras d'en Mir.

D. Sugrañes

Barcelona Janer 1902.

Folk-lore

LA PASTORETA

Ja n'agafa l'escopeta
i cap a caçar sen va
 trum-lará laralará
al sortint de Barcelona
al entrant de Perpinyá
no troba perdiu ni llebra
per a poguer-li tirar
si no a una pastoreta
que n'paixia l bestiar
ella ne stava adormida
a la vora d'un canyar.
Com la troba adormideta
no la gosa a despertar.
Ja n'cull un pom de violes
al pít les hi va posar
les violes n'eren fresques
la pastora s'espertá
que feu a qui pastoreta?
—a qui n'guardo bestiar
—a qué busqueu galan jove
a que n'veníu á buscar
—la vostra amor donzelleta
si me la vulguessi dar
—demaueula an als meus pares
i també an al meu germá
ala meva tia moja
i al meu onclo capellá
que si ells vos-e la donen
per ben donada será.
Ja sen treu un joc de cartes
i sen posen a jugar
se n'posen a jugá al tuti
al tuti de parar má
jugador com n'era practic
en tot joc la va guanyar

al primer punt de l'espasa
vuit mil onces va guanyar
are que m'en heu guanyada
a ont me voldreu portar.

Anem anem pastoreta
a lli baíx en quell canyar
a lli ne stareu guardada
i crec que ningu us veurá
sino ls moixonets que volen
que no n' saben de parlar
que tenen la llengua curta
i no poden declarar
ja n'passa un de xerraire
i a son pare ho va a contar
de son pare, a sa mare
de sa mare al seu germá.
Ja s'en treu un'onça n'pessa
un onça d'or li va dar
¿qué dirá la meva mare
quant tant de diné veurá?
digues-li que l'has trobada
a la vora del canyar
lo pare prou s'ho creuria
la mare no s'ho creurá

ja n'agafa l'escopeta
i cap á caçar sen vá.

Recullida per M. V. B.

MISCELÁNEA

Durante la pasada quincena hánse celebrado en el «Centro de Lectura» los siguientes actos:

Día 7. Conferencia sobre «Historia interna de España», por D. Joaquín Batet y Paret.

Día 14. Conferencia sobre «Geografía Astronómica», por D. A. Porta Pallisé.

En uno de los días de la pasada quincena falleció nuestro buen amigo el joven Ramón Clariana Cabré, hijo de nuestro querido consocio D. Ramón Clariana, presidente del «Orfeón Reusense» de nuestra sociedad.

Enviamos á la familia del infortunado amigo nuestro más sentido pésame.

Como podrán ver nuestros consocios por el anuncio que en el lugar correspondiente publicamos, el día 20 queda cerrada la matrícula para ingresar en la clase de solfeo de esta Sociedad, siguiendo abiertas las demás matrículas.